

397. Az árja tétel, a turanizmus, a zsidókérdés

Dr. Somogyi József előadása a fajok harcáról a Schola Americana előadás-sorozatában

A Schola Americana előadássorozatában kedden este érdekes előadást tartott dr. Somogyi József főiskolai tanár a polgári iskolai tanárképző főiskola nagy előadó-termében. Előadásában a fajok harcának természetéről beszélt.

Azzal kezdte, hogy a fajelmélet megteremtője Gobineau gróf volt, aki először állította fel azt a tételt, hogy az emberiség mai kultúráját az árja fajnak köszönheti. Gobineau azonban nem definiálta az árja fajt, sem antropológiai, sem nyelvészeti alapon. Utána majd minden népnek, majd minden nemzetnek megszületett a maga fajelmélete, és mindegyik természetesen a saját fajt tekintette a legkiválóbbnak. Az antropológusok tisztában vannak azzal, hogy Gobineau fajelméletének semmilyen tudományos alapja nincsen, mert árja faj nem létezik, meghatározhatatlan. Az árja faj helyett a tudományos elméletek a tudományos elméletek inkább az északi faj elméletét állítják előtérbe, de itt is teljesen zavaros a helyzet. Tagadhatatlan, hogy az északi fajnak nagyon sokat köszönhetett az emberiség kultúrája, de nem mindent, mert hiszen a kereszténység, aminek ugyebár döntő szerepe volt a mai kultúránk kialakulásában, azután pedig a reformáció, a francia forradalom, amelynek óriási mértékben fejlesztették a kultúrát, nem az északi faj adományai.

Somogyi József foglalkozott ezután a turanizmus kérdésével, és megállapította, hogy ez az elmélet is éppen olyan tudománytalan, mint az összes többi fajelmélet, bármennyi nemes, hazafias momentum is van benne. De nem lehet magyar fajról sem beszélni, mert már Árpád honfoglaló népe is kevert volt.

Foglalkozott ezután a zsidóság problémájával, megállapítva, hogy zsidó fajról éppen úgy nem lehet beszélni, mint árja, vagy turáni fajról.

Ha olcsó sikert akarnék elérni – mondotta – csak az ismert frázisokat kellene alkalmaznom és dobálóznom kellene azokkal a bizonyos számokkal abban a tudatban, hogy úgy sem akad senki, aki ezeket a számokat ellenőrizné. tagadhatatlan, hogy zsidóprobléma van és ez megoldásra vár. A megoldást azonban csakis a morális világrend keretei között lehet és szabad keresni.

Minden népnek vannak erényei és hibái – mondotta azután Somogyi József – természetesen a zsidóságnak is. Erénye mély vallásossága és tagadhatatlan tehetsége. Az ószövetség olyan emelkedett vallási felfogásról tanúskodik, amellyel egyetlen más, az ószövetség időszakában élő nép sem dicsekedhetett. A zsidó egyistenhívő nép volt már akkor, amikor a többi népek istenei kicsinyes harcot vívtak egymással, és az alacsony gazságok egész sorát követték el. Így tehát a zsidó nem lett méltatlanul a kereszténység megalapítására kiválasztott nép. A mai zsidóság vallási szempontból nem egységes. Vannak mélyen vallásos zsidók, és vannak olyanok, akikben nincs meg a kellő vallásos érzés. Előnye még

a zsidóságnak kifejlődött üzleti érzéke is. Tehetségét mi sem bizonyítja jobban, mint az a tény, hogy számarányához képest jelentős helyet foglal el a tudományos és a művészeti életben. Az egész világon élő zsidók száma körülbelül annyi, mint a magyaroké, mégis mennyivel több zsidó akad a Nobel-díjasok között, és mennyivel több zsidó tölt be vezető pozíciót a nemzetközi politikában és a közgazdasági életben egyaránt.

A zsidóság hibáiról szólva kijelentette, hogy hajlamos a destruktív irányzatok elfogadására. Ennek pedig az a magyarázata, hogy nyugtalan lelke vágyik az újszerűség után jó és rossz irányban egyaránt. Hibája a haszon hajszolása és az is, hogy nem tud megfelelően viselkedni. Az antiszemitizmus azért ezen kellemetlen tulajdonságokkal nem magyarázható meg, a faji különbséggel sem, hiszen a cigány legalább annyira különbözik fajilag az európai népektől, mint a zsidó, cigánygyűlöletről mégsem lehet beszélni. Az antiszemitizmus csíráit a keresztény gyerekek a családban, az iskolában szedik magukra, ahol megtudják, hogy Jézust a zsidók feszítették meg. azután már nem gondolnak arra, hogy zsidó volt Jézus apja, anyja, tanítványai, sőt zsidó volt maga Jézus is. Oka az antiszemitizmusnak az is, hogy egyre kevesebb a kenyér és egyre több az éhes száj is. A kérdést radikális rendszabályokkal nem lehet megoldani az ország egyetemes érdekeinek veszélyeztetése nélkül. Az ország közgazdasági élete nem nélkülözheti a zsidók kifejlődött közgazdasági érzékét. Ha máról-holnapra kicserélik a zsidó alkalmazottakat, könnyen az a veszély fenyegetné az országot, hogy a nagyvállalatok elbuknának a nemzetközi versenyben, és kénytelenek lennének keresztény munkások tízezreit is szélnek eresztetni. De nem lehet kívánni az önérzetes keresztény ifjúságtól sem, hogy a kereskedői pályára lépjen mindaddig, amíg a magyar társadalom nem tanulja meg a kereskedelmi osztályt jobban megbecsülni.

Arra kell törekednünk, – fejezte be előadását Somogyi József – hogy a magyar zsidóság nemzeti és vallási érzésben minél jobban közeledjék hozzánk. Aki egyetlen zsidót megnyer keresztény magyarrá, többet tett nemzeti szempontból, mint az, aki száz zsidónak leveri a fejét.

Délmagyarország 1936. április 22. 5.oldal

398. A fajok haldoklása

Az Americana által rendezett katolikus szabadegyetem keretében kedden este tartotta befejező előadását dr. Somogyi József főiskolai tanár „Népek és fajok haldoklása” címmel. Az előadáson nagyszámú érdeklődő közönség jelent meg. Bevezetőül elmondotta, hogy a darwinizmus tanítása szerint a létküzdelemben a tehetségesebb egyének és fajok foglalják el az élet színterét a gyöngébbek elől. A tapasztalat azonban sok tekintetben éppen ennek az ellenkezőjét mutatja. A világtörténelem nagyjainak utódait ma már hiába keressük, uralkodók, főnemesi családok haltak ki nyomtalanul néhány generáció alatt. A népes fajok közül